

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 23-12-40311 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט סארי ג'יוסי

מבקשים א' ב'

נגד

משיבים ג' ב'

החלטה

שופטי משפחה לא מוכנים יותר לקבל מצב שלא תהיה לינה אצל האב ללא סיבה אמיתית לכך!

האם מגישה ערעור על כך שכבוד השופט פפרני אישר - בניגוד לדעת המומחה שבדק את מסוגלות ההורים - לינה של לילה אחד אצל האב.

כבוד השופט ג'יוסי מסביר בסעיפים 32-34 שלאחר שבית המשפט קמא בדק, גם אם קבע זאת בניגוד לדעת המומחה, אין כל סיבה לא להתחיל בלינה:

"לא מצאתי כי התקיימו בעניינם של הצדדים נסיבות המעוררות ספקות ביחס ליכולתו של האב לטפל בבתו בזמן שהותה אצלו, והדברים נכונים גם ביחס ללינת הקטינה אחת לשבוע אצלו".

"סבורני כי קיום הסדרי לינה הוא בבחינת המובן מאליו, כשהחריג לכך, המחייב הנמקה נרחבת, הוא אי קיומם".

"על הצד המתנגד לקיום זמני שהות, ובמקרה שלנו הסדרי לינה של ילדיו אצל ההורה האחר, להניח תשתית עובדתית וראייתית סובסטנטיבית, אף בשלב זה, לפיה הסדרי השהות אינם משרתים את טובת הילדים. כך גם עת ההתנגדות היא על רקע העדר מסוגלות או יכולת נטענים, לטפל בהם, כאשר המבדקים מלמדים אחרת, וכך גם לגבי הסדרי לינה".

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 23-12-40311 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט לענייני משפחה בחיפה (כב' סגן הנשיאה, השופט טל פפרני) (להלן: "בית משפט קמא") בתיקי תלה"מ 22-09-48911, 22-09-56506 (לא פורסמו וחבל) מיום 30.11.2023 במסגרתה נקבע כי החל מיום 25.12.2023 ומדי יום ב', יאסוף המשיב את הקטינה ישירות מהמסגרת החינוכית, בשעת סיום המסגרת, ויחזיר אותה למסגרת החינוכית למחרת בבוקר.

תמצית העובדות:

1. מדובר בבני זוג לשעבר, אשר נישאו בנישואין אזרחיים ביום xx.xx.2019 ולהם בת משותפת, ילידת xx.xx.2021 פְּעוּטָה (להלן: "הקטינה").
2. ביום 28.08.2022 פנתה המבקשת לבית משפט קמא בבקשה דחופה למתן צו הגנה ו/או צו למניעת הטרדה מאיימת (ה"ט 22-08-57555) כנגד המשיב. במסגרת דיון אשר התקיים ביום 04.09.2022 הגיעו הצדדים להסכמה לפיה הקטינה תפגוש את אביה מדי יום ב' ו-ד' מהשעה 14:00 עד השעה 17:00 ומדי שבת שנייה מהשעה 15:00 עד השעה 18:30, בנוכחות אחד מהוריו של המשיב (סעיף 2 לפסק דינו של בית משפט קמא מיום 04.09.2022, כב' השופטת גילה ספרא-ברנע).
3. בהמשך שני הצדדים הגישו תביעות זה נגד זה (22-09-48911, 22-09-56506) בעניין חלוקת זמני שהות ואחריות הורית. יפה. לא עוד תביעות בנושא המונח "משמורת". עקרונית גם אין כזה דבר תביעה בנושא "אחריות הורית", והרי האחריות הורית היא תמיד משותפת (ללא קשר לחלוקת זמני השהות), בדומה למונח אפטרופסות, אך אין בעיה.
4. בדיון שנערך בפני בית משפט קמא ביום 17.11.2022 הגיעו הצדדים להסכמה לפיה ימונה מומחה לצורך עריכת בדיקת מסוגלות הורית, וכן לבדיקת מסוכנות נשקפת לקטינה מצד מי מההורים. באותו המועד נקבעו זמני שהות בין הקטינה לאב בהתאם להחלטה מיום 04.09.2022 בשינויים קלים.
5. ביום 30.12.2022 מינה בית משפט קמא מומחה לצורך עריכת חוות דעת בעניין הצדדים. חודש וחצי אחרי הדיון בו הוסכם על מינוי מומחה... ביום 25.04.2023 יותר מ 4 חודשים לקח למומחה להגיש את עמדתו! ומה עם 'זמן ילד'? כה הזוי! הוגשה חוות דעתו של המומחה, ומסקנתו בתמצית הייתה כי לא נמצאו ממצאים המעוררים חשד

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 23-12-40311-ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

לתהליכים או להפרעות נפשיות העלולות לפגום בתפקוד שני הצדדים כהורים. עוד סבר המומחה כי האם היא ההורה העדיף, מבחינת התפתחותה של הקטינה, זאת במקביל לשעות שהייה קבועות ורחבות עם האב ללא לינה. עוד המליץ המומחה כי לאחר הגיע הקטינה לגיל 3 יהיה מקום לקיים הערכת מצב לגבי אפשרות הוספת לינות אצל האב. **למה? אנחנו בשנת 2024! אם המומחה קובע שאין סכנה מצד אף אחד מהורים (תכלס האב), מדוע לא להתחיל עם לינה כבר עכשיו? מה יש בגיל 3 שבו כן אפשר להתחיל עם לינה? כמו כן, המומחה סבר כי האב אינו מסכן את הקטינה והמליץ לשני ההורים לפנות להליך של תיאום והדרכת הורים.**

6. ביום 04.06.2023 הוגשה עמדת האפוטרופא לדין, עו"ד דלית דרורי, האפוטרופא סברה כי לאור גילה הצעיר של הקטינה, יש לקבל את מתווה המומחה כאמור בחוות הדעת תוך חיוב הצדדים בקיום הדרכה הורית.

7. הצדדים פנו לטיפול אצל ד"ר אלון אורן, לקבלת הדרכה הורית. ביום 02.11.2023 הגיש ד"ר אורן עדכון בנוגע למפגשים שהתקיימו ולדבריו החלו לעבוד הצדדים על כלים לוויות עצמי וכי הטיפול מתמקד ביצירת תשתית לניהול תקשורת תקינה בין ההורים ותחושת ביטחון במעברים של הקטינה. אשר לחלוקת זמני השהות, ד"ר אורן ביקש שלא להיות מעורב בהחלטה ולהותירה בידי אנשי המקצוע המעורבים.

8. ביום 19.11.2023 הוגש עדכון נוסף על ידי ד"ר אורן במסגרתו נמסר כי הנ"ל נאלץ לעצור את הטיפול עד לקבלת הנחיות ברורות מבית משפט קמא אודות המחויבות של ההורים לתדירות המפגשים שכן המבקשת הודיעה לו כי אין ביכולתה הכלכלית להמשיך את ההליך הטיפולי.

9. ביום 29.11.2023 התקיים דיון בבית משפט קמא. באותו מועד נחקר המומחה מטעם בית המשפט ונשמעו טענות הצדדים בנוגע לשני נושאים שבמחלוקת: סוגיית הטיפול וסוגיית הלינות.

10. אשר לסוגיית הטיפול, לטענת המבקשת יש להורות על העברתו למסגרת ציבורית שכן מדובר באופציה שעלותה נמוכה יותר. מנגד טען המשיב כי יש להמשיך את הטיפול אצל ד"ר אורן שכן הטיפול נמצא בעיצומו.

11. אשר לסוגיית הלינות, המשיב טען כי יש להרחיב את זמני השהות והוספת הלינות. מנגד טענה המבקשת כי הדבר יגרום נזק לקטינה. איזה נזק? סתם זורקים מילים ומקווים?

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 23-12-40311 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

החלטת בית משפט קמא:

12. ביום 30.11.2023 ניתנה החלטת בית משפט קמא מושא בקשת רשות הערעור.

13. בהחלטתו התייחס בית משפט קמא לסוגיית הטיפול, וביחס אליה סבר כי אין לקבל את עמדת המבקשת וכי הטיפול אצל ד"ר אורן יימשך כפי שהחל. הגיוני. המשיב הסכים להצעת בית המשפט לממן באופן זמני את מלוא העלות תוך מתן אפשרות לקיזוז הסכום שישולם, מתשלומים עתידיים שיגיעו למבקשת. יפה מאוד.

14. אשר לחלוקת זמני השהות, בית משפט קמא סבר כי לאחר שמיעת עמדת המומחה, קיים קושי בעמדתו לפיה אין מקום לאפשר לינות אצל האב טרם הגיע הקטינה לגיל שלוש. יפה. איזה מן מומחה זה שלא מאפשר לילדה לישון גם אצל האב? לדעת בית משפט קמא, לא ניתן לקבוע קביעות גורפות ללא בדיקתו של כל קטין ספציפי. ברור מאלי. כמו כן, בית משפט קמא לקח בחשבון בהחלטתו את עמדתה של המבקשת וכן את סוגיית התקשורת בין ההורים. כמו כן, הביא בחשבון את העובדה כי המומחה לא נחקר לגבי המסוכנות הנטענת על ידי המבקשת ואת גילה הצעיר של הקטינה.

15. על כן, הורה בית משפט קמא לאחר שקלול כלל טענות הצדדים ועמדת המומחה, כי החל מיום 25.12.2023 ומידי יום ב', יאסוף האב את הקטינה ישירות מהמסגרת החינוכית, בשעת סיום המסגרת, והוא יחזיר אותה למסגרת החינוכית למחרת בבוקר (סעיף 31 להחלטת בית משפט קמא מיום 30.11.2023).

טענות הצדדים בבקשת רשות הערעור:

16. המבקשת מיאנה להשלים עם הכרעתו של בית משפט קמא והגישה את בקשת רשות הערעור המונחת לפניי.

17. יחד עם הגשת בקשת רשות הערעור, הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע החלטת בית משפט קמא מיום 30.11.2023. ביום 21.12.2023 ניתנה החלטתי המורה על עיכוב ביצוע ההחלטה עד למתן החלטה אחרת. למה? כמה... ביום 10.01.2024 הוגשה תגובתו של המשיב לבקשה לעיכוב ביצוע.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 40311-12-23 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

18. לטענת המבקשת, בית משפט קמא שגה בהחלטתו עת פסק בניגוד להמלצות חוות דעת מומחה בית המשפט שקבע כאמור כי לינת הקטינה תיבחן בעת שתגיע הקטינה לגיל שלוש. בנוסף, טוענת המבקשת כי הנמקתו של בית משפט קמא אינה עולה בקנה אחד עם הכלל לפיו בית המשפט יטה על דרך הכלל לקבל המלצות מומחה בית המשפט.

19. עוד טוענת המבקשת כי בית משפט קמא **שגה בהחלטתו כאשר התעלם מתקופת הזמן הקצרה שנותרה עד שלקטינה ימלאו שלוש שנים** ועד להליך בחינת הלינה אצל המשיב, למרות עמדת המומחה לפיה קיים סיכון בהקדמת הלינה אצל המשיב.

20. כמו כן, לדידה של המבקשת, שגה בית משפט קמא כאשר התעלם מכך שהצדדים הופנו בהסכמתם להליך טיפולי אצל ד"ר אלון אורן **והיה על בית המשפט להימנע ממתן החלטות שיפוטיות אגב הליך טיפולי הנוגעות להרחבת זמני שהות בעוד הצדדים בונים בהליך הטיפולי דיאלוג הורי לטובת הקטינה**. לטענת המבקשת, כך יצר בית משפט קמא הליך "עוקף" ההליך הטיפולי והנוגד אותו.

21. בנוסף, טוענת המבקשת כי שגה בית משפט קמא כאשר הורה על המשך ההליך הטיפולי אצל מטפל פרטי שעלות הטיפולים אצלו גבוהה ובשים לב להשלכות מלחמת "חרבות ברזל" על היכולות הכלכליות של הצדדים.

22. **התבקשה תשובתו של המשיב וזו הוגשה בכתב**. אשר לקביעת בית המשפט בניגוד להמלצת המומחה, טוען המשיב כי המומחה לא הוסמך על ידי הצדדים ואו על ידי בית משפט קמא לדון בנושא מועד לינת הקטינה אצל האב. לטענתו, המומחה שמונה בהסכמת הצדדים מונה לצורך ספציפי וייחודי שהוא בחינת מסוגלות/מסוכנות ההורים כלפי הקטינה. עוד טוען המשיב כי ערכאת הערעור אינה מתערבת בממצאי מהימנות וקביעת עובדות. שלישית, טוען המשיב כי ההלכה הידועה קובעת כי בעצם מינוי מומחה מטעם בית המשפט אין בכך לחייב את בית המשפט לקבל המלצות המומחה, ובסמכות בית המשפט לסטות מהמלצתו. **בנוסף, מפנה המשיב בתשובתו לסעיף 23 להחלטת בית משפט קמא שם הוא מציין מספר תמיהות משמעותיות בבסיס המלצות המומחה**.

23. אשר לטענת המבקשת כי בית משפט קמא לא היה מוסמך ליתן הוראות למתאם ההורי לגבי קבלת המלצתו לזמני הלינה של הקטינה אצל האב, טוען המשיב כי מדובר בטענה תאורטית שכן המומחה מטעם בית המשפט מונה לצורך ספציפי של בחינת מסוגלות הורית כאמור וכי ד"ר אורן השאיר החלטה זו בידי בית משפט קמא ואנשי המקצוע המעורבים.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 40311-12-23 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

24. לעניין טענת המבקשת בנוגע להמשך הטיפול ההורי באמצעות מטפל פרטי, טוען המשיב כי אין בעניין זה כדי להוסיף או לגרוע מההחלטה לעניין מועד תחילת לינת הקטינה אצל המשיב בשים לב כי הובהר על ידי בית משפט קמא כי אין נושא התקשורת בין ההורים כדי להשליך על תחילת לינת הקטינה בבית המשיב.

25. אשר לטענה בדבר סתירה בין ההליך הטיפולי לבין החלטות שיפוטיות, המשיב מציין כי טענה זו נטענה בעלמא על מנת להכשיל את לינת הקטינה אצל האב שכן מינוי המתאם ההורי הפרטי נעשה בהסכמת הצדדים תוך שידעה המבקשת על תדירות ועלות הטיפולים.

26. לאור כל האמור לעיל יטען המשיב כי בקשת רשות הערעור להידחות שכן מדובר בהחלטה זמנית, מנומקת, מדורגת, אשר לקחה בחשבון את כל הפרמטרים שהובאו בפני בית משפט קמא, ומשכך ניתנה בדין ועל כן בקשת רשות הערעור דינה להידחות.

עמדת האפוטרופא לדין:

27. התבקשה עמדתה של האפוטרופא לדין, עו"ד דלית דרורי, וזו הוגשה בכתב. האפוטרופא לדין מציינת כי עמדותיה מבוססות על התרשמותה ממערכת היחסים בין הקטינה ומי מהצדדים. כמו כן, מציינת האפוטרופא לדין כי חוות דעת המומחה שהוגשה לבית משפט קמא מנתחת באריכות את קווי האישיות של מי מהצדדים וסברה כי יש לקבל את המלצות מתווה המומחה כאמור בחוות הדעת תוך חיוב הצדדים בקיום הדרכה הורית. **למה? מה הבעיה שהילדה תתחיל לישון אצל האב? או שאין לאפוטרופא כוח לעשות את תפקידה ולכן היא הולכת עם המומחה...**

28. בית משפט קמא הועיד את התיק לחקירת המומחה ביום 29.11.2023. במסגרת הדיון סברה האפוטרופא לדין כי יש לנסות ולמצוא פתרון ביניים באמצעות מתווה הדרגתי מוסכם. כמו כן הוסיפה כי בהתייחס לנושא לינת הקטינה בבית האב, גילה של הקטינה קרוב לגיל המומלץ בחוות הדעת. עוד הוסיפה כי המתווה יפעל לטובתה של הקטינה כך שישומו יאפשר לה לבקר את הקטינה בבית האב, לשוחח עם גורמי המקצוע הרלוונטיים ובכך יתאפשר מעקב אחר מצבה. עוד מוסיפה האפוטרופא לדין כי נוכחות הסבים המהווים דמויות יציבות ובטוחות עבור הקטינה, תאפשר נקודת מבט נוספת, תוך שהקטינה תלון במקום בטוח ומוכר.

29. אשר על כן, סבורה האפוטרופא לדין כי טובתה של הקטינה בבניית קשר מטיב עם שני הוריה תוך יישום מתווה הדרגתי הכולל את לינת הקטינה בבית האב, והיא סבורה כי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 40311-12-23 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

תנאי הכרחי לבניית תנאים מטיבים עבור הקטינה הינו שיפור ושיקום מערכת היחסים

בין הצדדים. אין בעיה עם הדרגתי, אך מדובר כרגע על התחלה, על לילה אחד!!

30. בנוסף, מציינת האפוטרופא לדין כי יש לחייב את הצדדים בשיתוף פעולה מלא עם גורם טיפולי מוסמך, ומתן דיווח על מידת שיתוף הפעולה של מי מהצדדים ומצבה של הקטינה.

דין והכרעה:

31. לאחר שנתתי דעתי להחלטת בית משפט קמא, לבקשת רשות הערעור, לתשובת המשיב לבקשת רשות הערעור ולעמדתה של האפוטרופא לדין, **מסקנתי היא כי דין בקשת רשות הערעור להידחות.**

32. כאמור, ההחלטה מושא בקשת רשות הערעור עניינה חלוקת זמני שהות ולינת הקטינה אצל המשיב. **לא מצאתי כי התקיימו בעניינם של הצדדים נסיבות המעוררות ספקות ביחס ליכולתו של האב לטפל בבתו בזמן שהותה אצלו, והדברים נכונים גם ביחס ללינת הקטינה אחת לשבוע אצלו. כה בסיסי. המומחה בדק, ואין סכנה מצד האב לילדה. אז ברור מאליו שעוברים ללינה. הדרגתית.**

33. תמים דעים אני עם החלטת בית משפט קמא אשר שקל ובחן את כלל טענות הצדדים, עמדתו של המומחה ועמדת האפוטרופא לדין תוך התחשבות בטובת הקטינה ולא מצאתי כי נפלה שגגה בהחלטתו, בשים לב לגיל הקטינה ביחס להמלצתו של המומחה וכן בהתייחס לעובדה שמדובר בהחלטה זמנית הניתנת לשינוי בהתאם לנסיבות ולשיקול דעתו של בית משפט קמא.

34. כך גם על פי עמדתה של האפוטרופא לדין, שסבורה כי יישום מתווה הדרגתי הכולל את לינת הקטינה בבית האב, משרת את טובתה של הקטינה בבניית קשר מטיב עם שני הוריה. **סבורני כי קיום הסדרי לינה הוא בבחינת המובן מאליו, כשהחריג לכך, המחייב הנמקה נרחבת, הוא אי קיומם. בהחלט. ואמרו אמן על השינוי בראייה של הורותו של האב בעשור האחרון. חבל שהאפוטרופא...בהקשר זה דומה כי יש להתייחס לעמדת המומחה בסוגיה זו ובפרט ביחס לגיל 3 בו נקב כהמלצה, וכי סטייה במקצת מגיל זה מתאפשרת, גם מתוקף שיקול הדעת הרחב המסור לערכאה הדיונית אשר בוחנת טובת הקטין הספציפי.**

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 40311-12-23 ב' נ' ב'

תיק חיצוני:

ודוק: על הצד המתנגד לקיום זמני שהות, ובמקרה שלנו הסדרי לינה של ילדיו אצל ההורה האחר, להניח תשתית עובדתית וראייתית סובסטנטיבית, אף בשלב זה, לפיה הסדרי השהות אינם משרתים את טובת הילדים. כך גם עת ההתנגדות היא על רקע העדר מסוגלות או יכולת נטענים, לטפל בהם, כאשר המבדקים מלמדים אחרת, וכך גם לגבי הסדרי לינה. **יופי!!**

35. אשר על כן אני דוחה את בקשת רשות הערעור.

36. המבקשת תשלם למשיב הוצאות משפט בסך של 2,000 ש. **זהו?**

37. מתוך העירבון שהופקד תעביר המזכירות את הסך של 2,000 ש לדי ב"כ המשיב, עבור המשיב ובגין ההוצאות שנפסקו לטובתו. היתרה ככל שתיוותר, תועבר לדי ב"כ המבקשת.

מותר לפרסום לאחר מחיקת שמות הצדדים והשמטת פרטים מזהים.

ניתן היום, י"ב אדר א' תשפ"ד, 21 פברואר 2024, בהעדר הצדדים.

סארי גיוני, שופט